

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU

ul. Szosa Chełmińska 30/32, 87-100 Toruń, tel. 56 669 39 00

<https://wuptorun.praca.gov.pl> e-mail: wup@wup.torun.pl

Obywatele Ukrainy na kujawsko-pomorskim rynku pracy w listopadzie 2022 roku

Toruń, grudzień 2022 rok

Przy publikowaniu prosimy o podanie źródła

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

OBYWATELE UKRAINY NA RYNKU PRACY

Z danych Straży Granicznej wynika, że od początku konfliktu zbrojnego w Ukrainie (24.02.2022 roku) do 30 listopada 2022 roku granicę polsko-ukraińską przekroczyło **8,1 mln osób**. W tym samym czasie na Ukrainę wyjechało 6,3 mln osób.¹

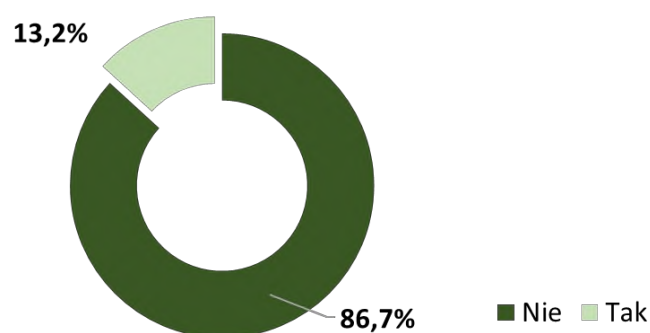
W dniu 12 marca 2022 roku przyjęta została *ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* (Dz.U. z 2022 r. poz. 583).

Na mocy Ustawy obywatele Ukrainy przebywający legalnie na terytorium Polski mogą:

- pracować bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy. Przy czym pracodawcy mają obowiązek zgłaszania informacji o powierzeniu pracy;
- podejmować działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele Polscy;
- rejestrować się w powiatowych urzędach pracy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy. Za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy, osoby te mogą korzystać z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Z badań obywateli Ukrainy² wynika, że zatrudnienia poszukują przede wszystkim kobiety (92,8%), najczęściej z zawodami z branż usługowych: specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, pracownicy usług osobistych, specjaliści nauczania i wychowania oraz sprzedawcy i pokrewni. Zdecydowana większość obywateli Ukrainy, którzy wzięli udział w badaniu nie posługuje się językiem polskim (86,7% – brak znajomości języka lub brak odpowiedzi na pytanie o znajomość języka polskiego). Uczestnicy badania najczęściej wskazywali na znajomość języka rosyjskiego (51,9%) lub angielskiego (18,8%).

Wykres 1. Znajomość języka polskiego wśród ankietowanych obywateli Ukrainy

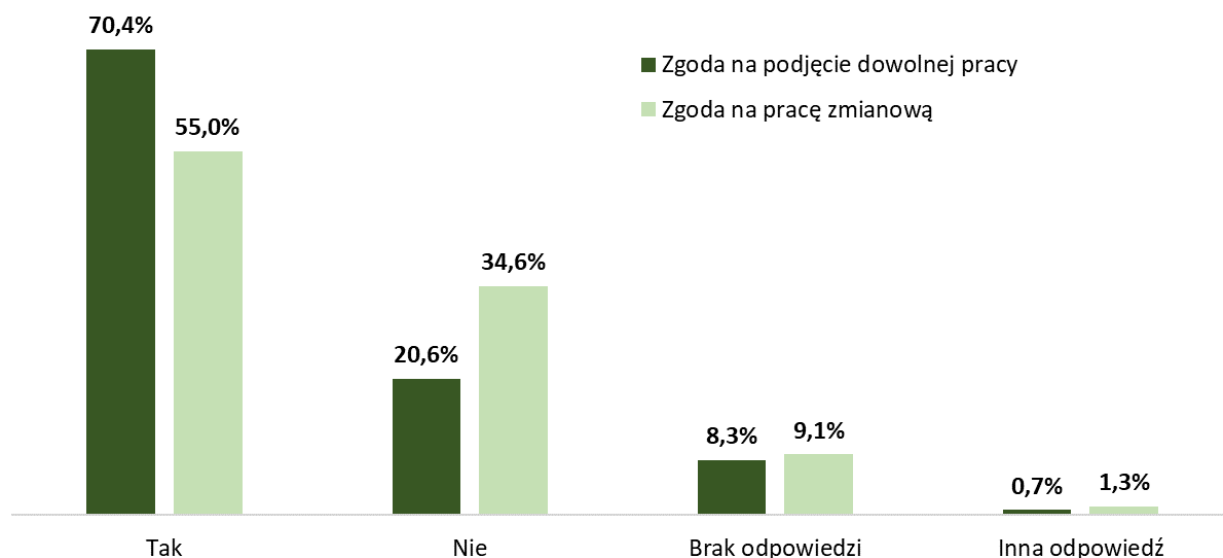
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie ankiet wypełnionych przez obywateli Ukrainy zainteresowanych podjęciem pracy. Liczba ankietowanych 1988.

¹ https://twitter.com/straz_graniczna (data pobrania 1 grudnia 2022 roku)

² Dane zbierane z PUP przez WUP w Toruniu na podstawie ankiety przygotowanej przez Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy. Dane dotyczyły 1955 obywateli Ukrainy. Okres zbierania danych: 17.03.- 12.12.2022 roku.

70,4% obywateli Ukrainy było skłonnych podjąć jakąkolwiek pracę, przy czym możliwość podjęcia pracy zmianowej deklarowało 55,0% uczestników badania.

Wykres 2. Gotowość do podjęcia zatrudnienia wśród ankietowanych obywateli Ukrainy

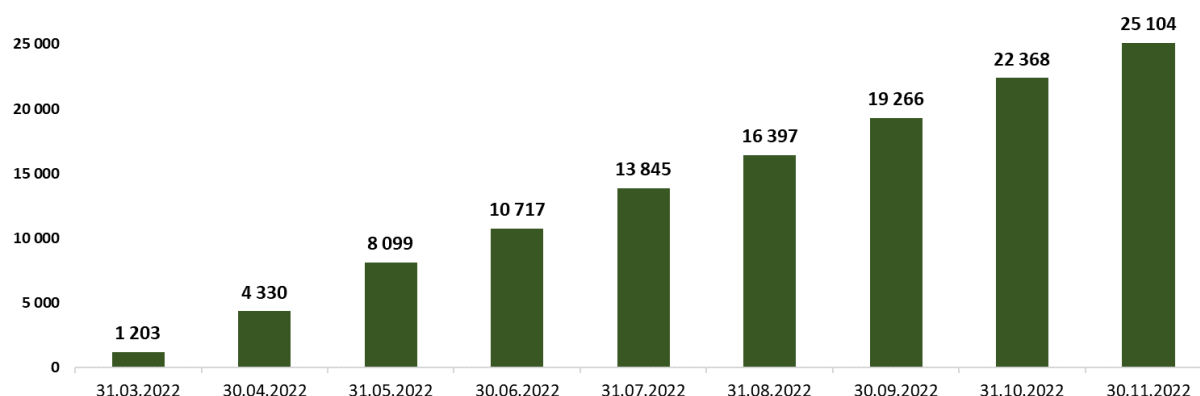

Źródło: jw.

1. POWIADOMIENIA O PODJĘCIU PRACY PRZEZ OBYWATELI UKRAINY

Do 30 listopada 2022 roku pracodawcy z województwa kujawsko-pomorskiego przekazali 25 104 powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy (w Polsce było 717,5 tys. powiadomień).³

Wykres 3. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według daty zgłoszenia – skumulowane dane miesięczne

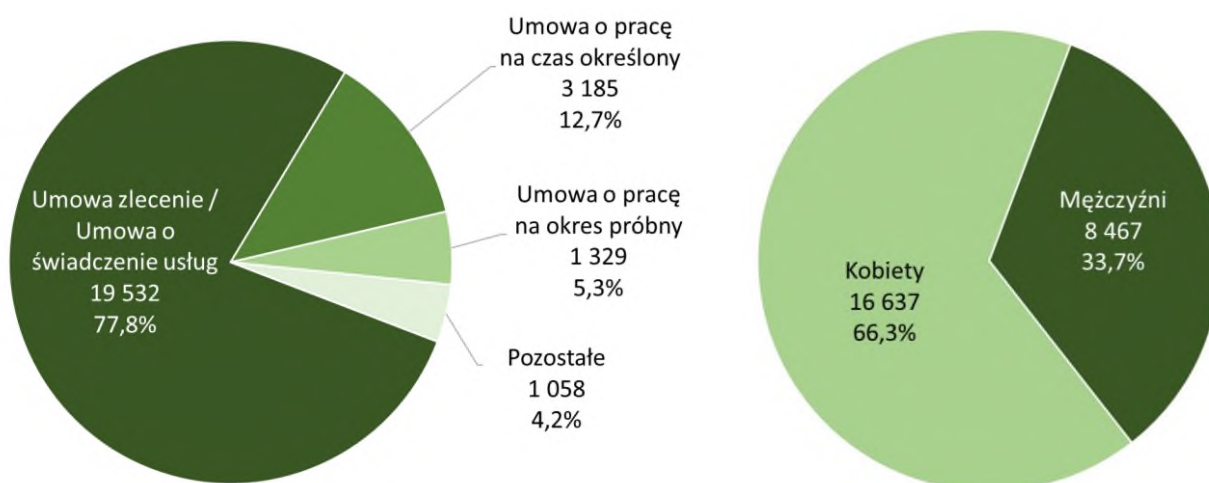

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 5.12.2022 roku.

³ Z uwagi na uzupełnianie i weryfikację danych przez PUP dane mogą się różnić od wcześniej publikowanych.

Większość (77,8%) powiadomień dotyczyło podjęcia pracy w ramach umowy zlecenia/umowy o świadczenie usług. Pracę podejmowały przede wszystkim kobiety, przy czym ich odsetek wśród podjęć pracy maleje (66,3%, przed miesiącem – 66,7%).

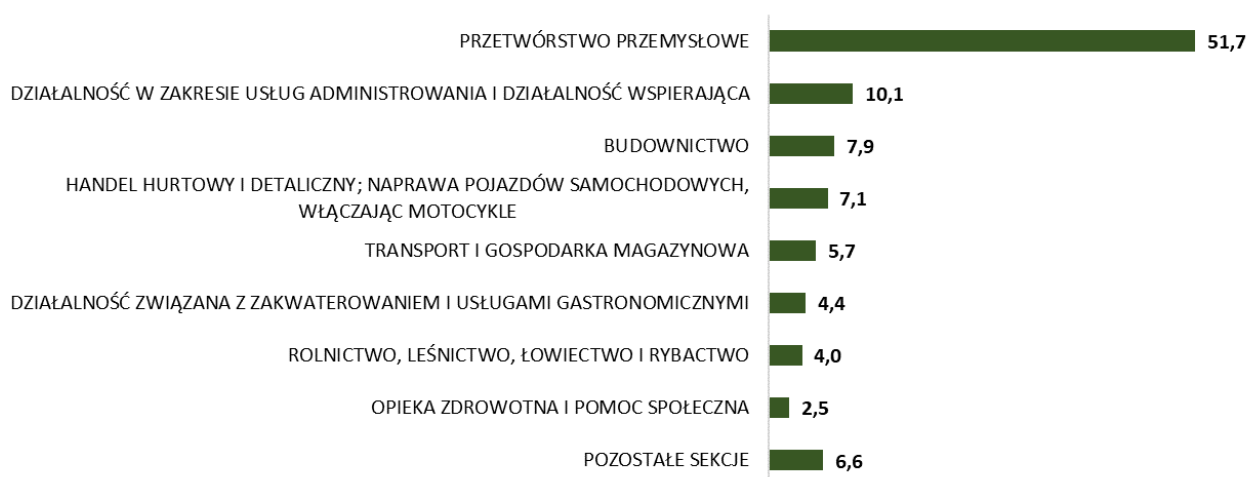
Wykres 4. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według rodzaju umowy i płci

Źródło: Jak wyżej.

Powiadomienie o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy pochodziły przede wszystkim od pracodawców z sekcji przetwórstwo przemysłowe – 51,7%.

Wykres 5. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według sekcji PKD (w %)

Źródło: Jak wyżej.

Najwięcej podjęć pracy (330 powiadomień i więcej) dotyczyło takich klas PKD jak:

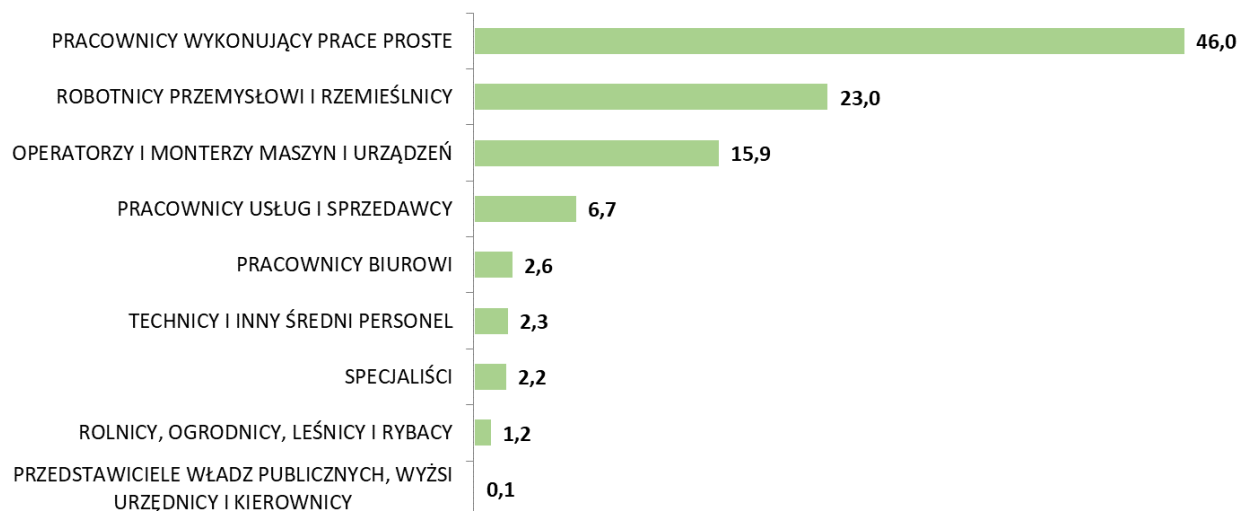
- Produkcja konstrukcji metalowych i ich części,
- Produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych,
- Działalność związana z pakowaniem,

- Przetwarzanie i konserwowanie mięsa z drobiu,
- Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych,
- Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków,
- Magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów,
- Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne,
- Produkcja pozostałych elektronicznych i elektrycznych przewodów,
- Transport drogowy towarów,
- Obróbka mechaniczna elementów metalowych,
- Sprzedaż hurtowa owoców i warzyw,
- Pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw,
- Sprzedaż hurtowa odzieży i obuwia,
- Produkcja pozostałych mebli,
- Produkcja pieczywa; produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek,
- Produkcja pozostałych części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli,
- Przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu,
- Pozostałe sprzętanie,
- Produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych.

Z wyżej wymienionych klas pochodziło 50,6% powiadomień o podjęciu pracy.

Powiadomienia o podjęciu pracy najczęściej dotyczyły pracowników wykonujących prace proste (46,0%). W mniejszym stopniu zatrudniano: robotników przemysłowych i rzemieślników (23,0%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (15,9%).

Wykres 6. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według wielkich grup zawodów (w %)

Źródło: Jak wyżej.

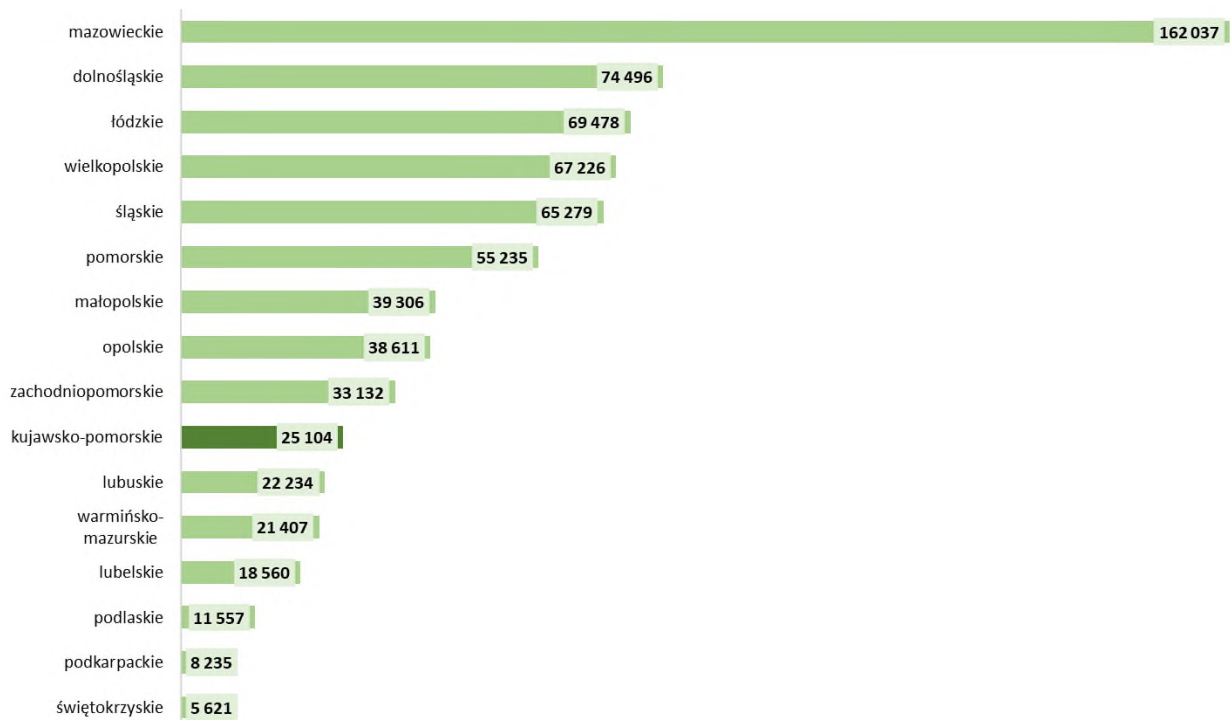
Najczęściej (330 i więcej powiadomień) pracę podejmowano w takich zawodach:

- Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle,
- Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani,
- Pakowacz ręczny,
- Pomocniczy robotnik przemysłowy,
- Pozostali pracownicy wykonujący dorywcze prace proste,
- Pracownik produkcji,
- Robotnik magazynowy,
- Robotnik gospodarczy,
- Spawacz,
- Operator urządzeń do przetwórstwa drobiu,
- Pomoc kuchenna,
- Pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką),
- Operator wtryskarki,
- Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne,
- Ślusarz,
- Pomocniczy robotnik polowy,
- Magazynier.

W wymienionych zawodach podjęło pracę 51,7% obywateli Ukrainy.

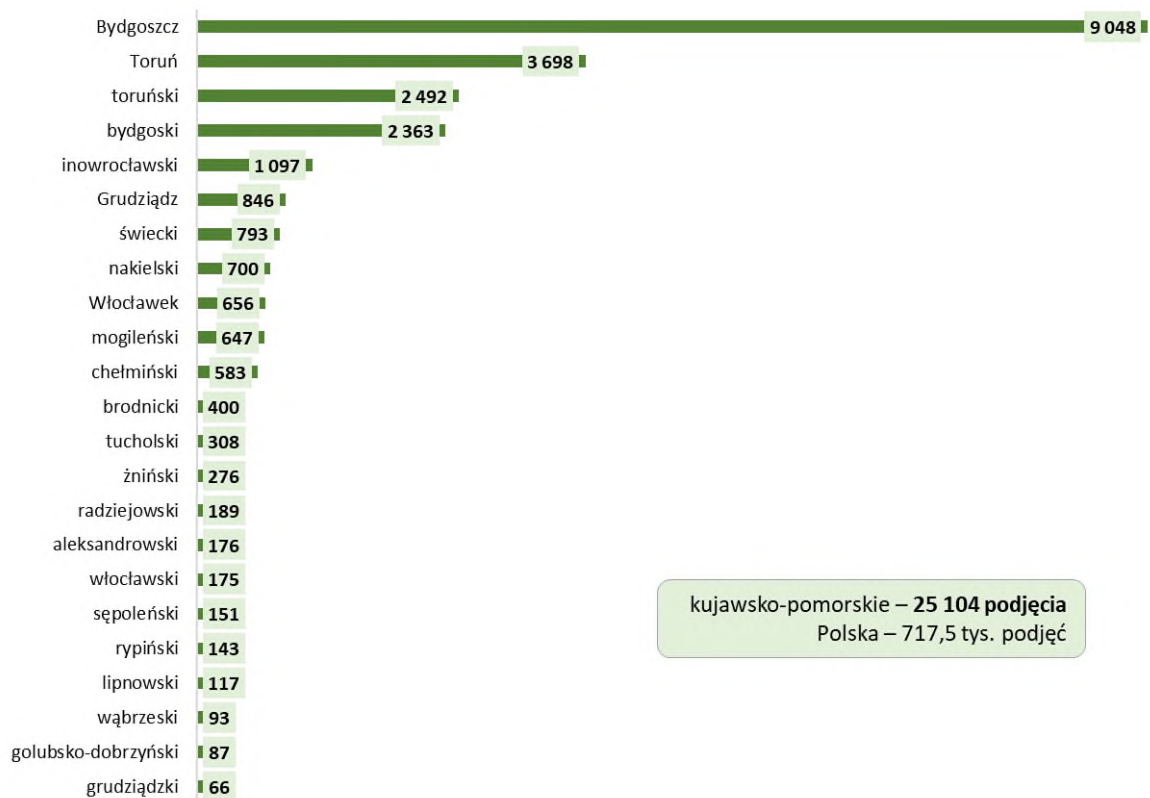
Województwo kujawsko-pomorskie zajmowało 10. miejsce pod względem liczby powiadomień o podjęciu pracy.

Wykres 7. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według województwa siedziby pracodawcy

Źródło: Jak wyżej.

Wykres 8. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według powiatu siedziby pracodawcy

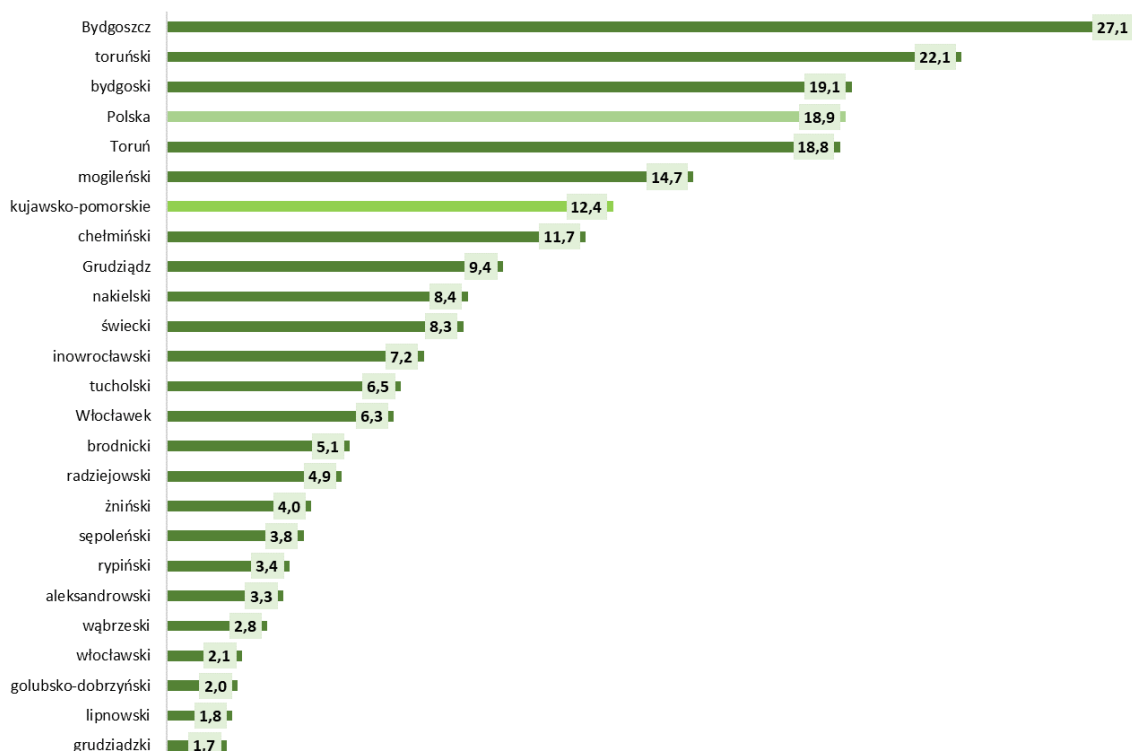

Źródło: Jak wyżej.

W województwie kujawsko-pomorskim najwięcej powiadomień pracodawców o podjęciu pracy przez obywatela Ukrainy dokonali pracodawcy z siedzibą w: Bydgoszczy (36,0%, 13 miejsce wśród powiatów z całej Polski), Toruniu (14,7%) oraz powiatach: toruńskim (9,9%) i bydgoskim (9,4%).

Na Kujawach i Pomorzu liczba powiadomień pracodawców o podjęciu pracy przez obywatela Ukrainy w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosła 12,4 (w Polsce – 18,9 powiadomienia/ 1 tys. mieszk.). Najwyższy wskaźnik odnotowano w Bydgoszczy (27,1 powiadomienia/ 1 tys. mieszk. – ponad dwa razy więcej niż średnia dla województwa).

Wykres 9. Powiadomienia pracodawców o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy na 1000 mieszkańców według miejsca siedziby pracodawcy

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) oraz danych z Banku Danych Lokalnych GUS odnośnie liczby ludności.

W 25 012 powiadomieniach o podjęciu pracy wskazane miejsce wykonywania pracy usytuowane było na terenie województwa kujawsko-pomorskiego⁴ (3,5% wszystkich powiadomień w Polsce). Pracodawcy jako miejsce pracy najczęściej wskazywali:

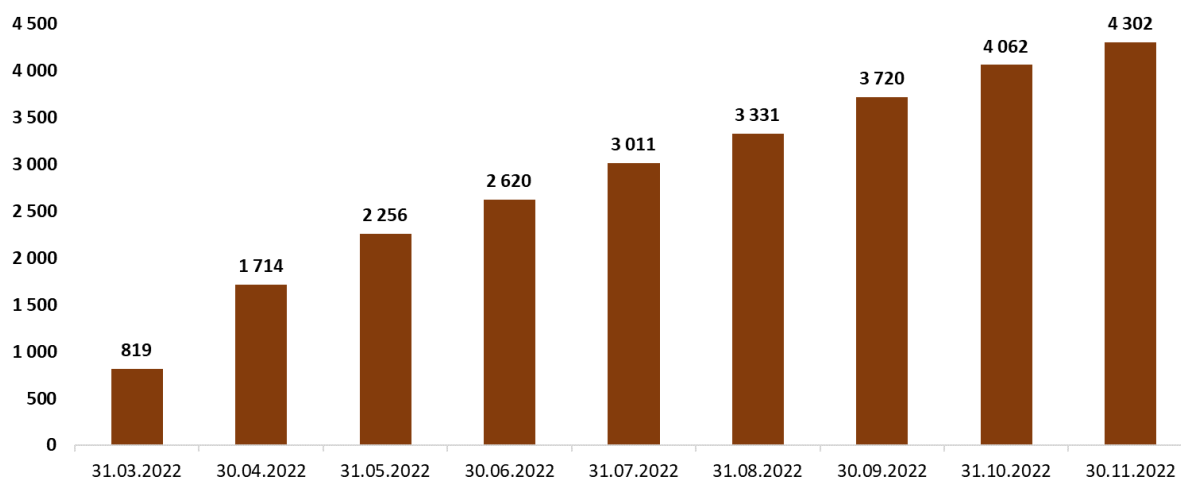
- Bydgoszcz – 9127 powiadomień (36,5%),
- Toruń – 3930 powiadomień (15,7%),
- powiat bydgoski – 1881 powiadomień (7,5%),
- powiat inowrocławski – 1421 powiadomień (5,7%).

⁴ Powiadomienia zgłaszane przez pozostałych pracodawców z siedzibą w regionie dotyczyły pracy w innych województwach.

2. OBYWATELE UKRAINY ZAREJESTROWANI W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY

Od 24 lutego do 30 listopada br. w PUP województwa dokonano 4302 rejestracje⁵ obywateli Ukrainy (w Polsce 78,6 tys. rejestracji).

Wykres 10. Rejestracje obywateli Ukrainy w PUP według daty – skumulowane dane miesięczne⁶

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 5.12.2022 roku.

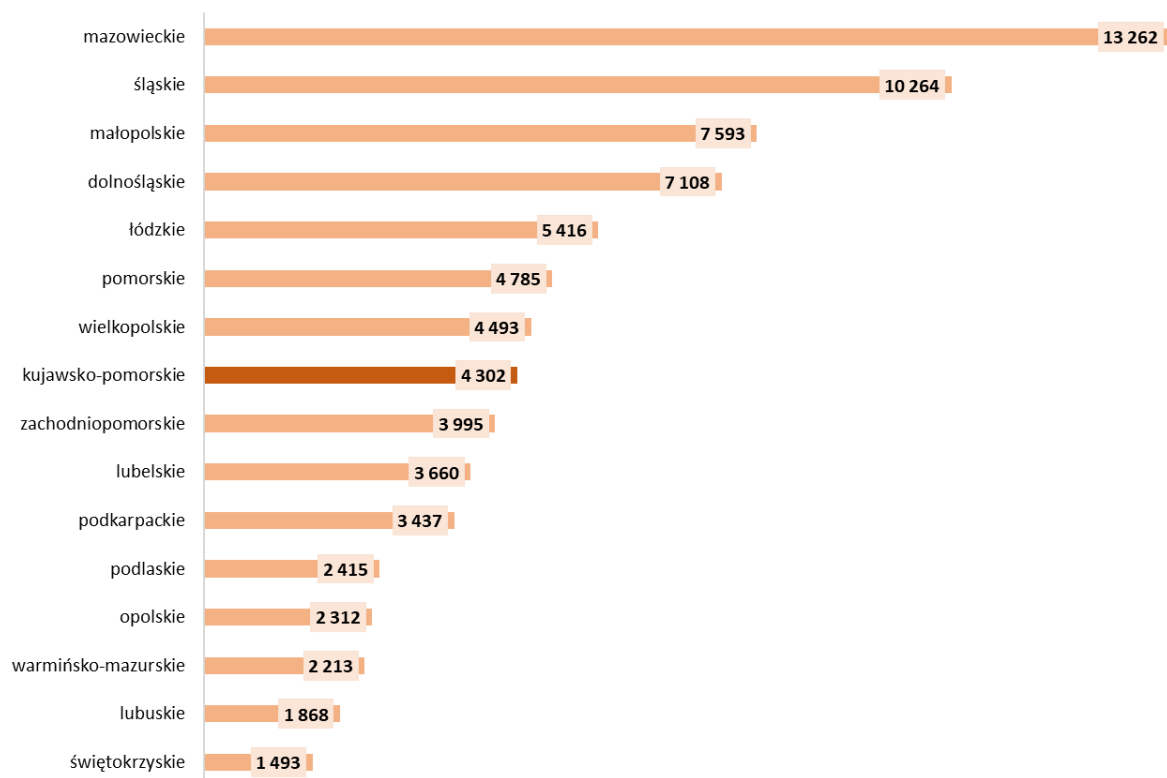
Najczęściej były to osoby pomiędzy 35 a 44 rokiem życia (39,8%) oraz w wieku 25-34 lata (27,8%). Zdecydowaną większość osób zarejestrowano jako osoby bezrobotne (4083, tj. 94,9%), tylko 219 osób (5,1%) zarejestrowano jako poszukujące pracy. Rejestracje dotyczyły głównie kobiet (3955 osób – 91,9%).

Województwo kujawsko-pomorskie, podobnie jak przed miesiącem, zajmowało 8. miejsce pod względem liczby rejestracji obywateli Ukrainy. Zarejestrowani na terenie województwa stanowili 5,5% wszystkich zarejestrowanych w Polsce. Najwięcej rejestracji dokonano w województwach mazowieckim (16,9%) oraz śląskim (13,1%). Najmniej rejestracji było w województwie świętokrzyskim (1,9%).

⁵ Jedna osoba mogła być zarejestrowana więcej niż jeden raz.

⁶ Z uwagi na uzupełnianie i weryfikację danych przez PUP dane mogą się różnić od wcześniej publikowanych.

Wykres 11. Rejestracje obywateli Ukrainy w województwach w okresie 24.02-30.11.2022 roku

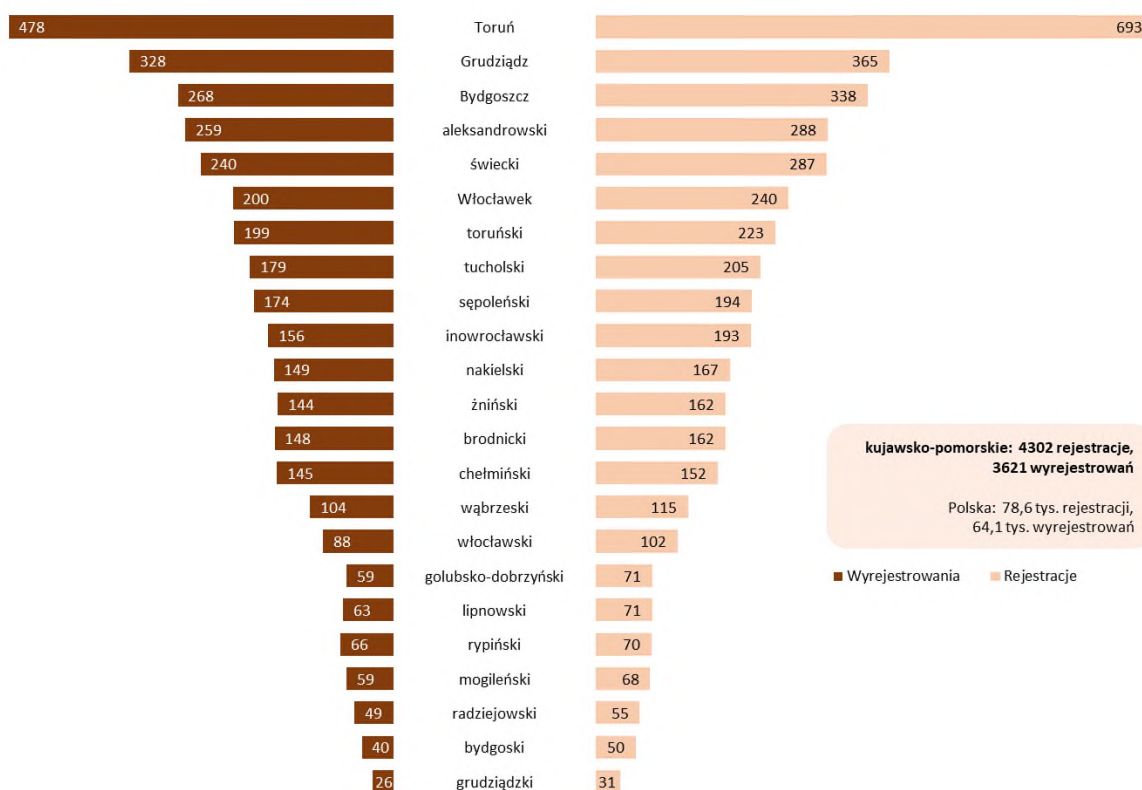
Źródło: Jak wyżej.

Rejestracje dokonywano we wszystkich powiatach województwa. Najwięcej w Toruniu (16,1%), Grudziądzu (8,5%), Bydgoszczy (7,9%) oraz powiatach aleksandrowskim i świeckim (po 6,7%). Najmniej rejestracji było w powiatach: grudziądzkim (0,7%) i bydgoskim (1,2%).

Od 24 lutego do 30 listopada 2022 roku z ewidencji PUP wyrejestrowano 3621 obywateli Ukrainy (84,2% zarejestrowanych). W poszczególnych powiatach najwyższy odsetek wyrejestrowanych dotyczył powiatów: chełmińskiego (95,4%) i rypińskiego (94,3%). W powiatach, w których było najwięcej rejestracji relacja wyrejestrowań do rejestracji wyniosła odpowiednio: w Toruniu – 69,0%, w Bydgoszczy – 79,3%, w Grudziądzu – 89,9%.

Zgodnie ze statusem wyrejestrowanych zostało 3519 bezrobotnych i 102 poszukujących pracy.

Wykres 12. Rejestracje i wyrejestrowania obywateli Ukrainy w okresie 24.02-30.11.2022 roku według powiatów

Źródło: Jak wyżej.

Powiatowe urzędy pracy aktywizują obywateli Ukrainy formami dostępnymi na mocy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, również w ramach projektów współfinansowanych z EFS.

W analizowanym okresie w województwie kujawsko-pomorskim obywateli Ukrainy najczęściej wyłączano z ewidencji z powodu: podjęcia pracy lub innego zatrudnienia niesubsydiowanego (25,3% wyrejestrowań), niepotwierdzenia gotowości do pracy (16,6% wyrejestrowań), rozpoczęcia stażu (16,1% wyrejestrowań) oraz dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (13,7%). Wśród wyłączonych z ewidencji były 3343 kobiety i 278 mężczyzn. Zarówno kobiety jak i mężczyźni najczęściej korzystali z zatrudnienia niesubsydiowanego – odpowiednio 24,7% oraz 32,4%.

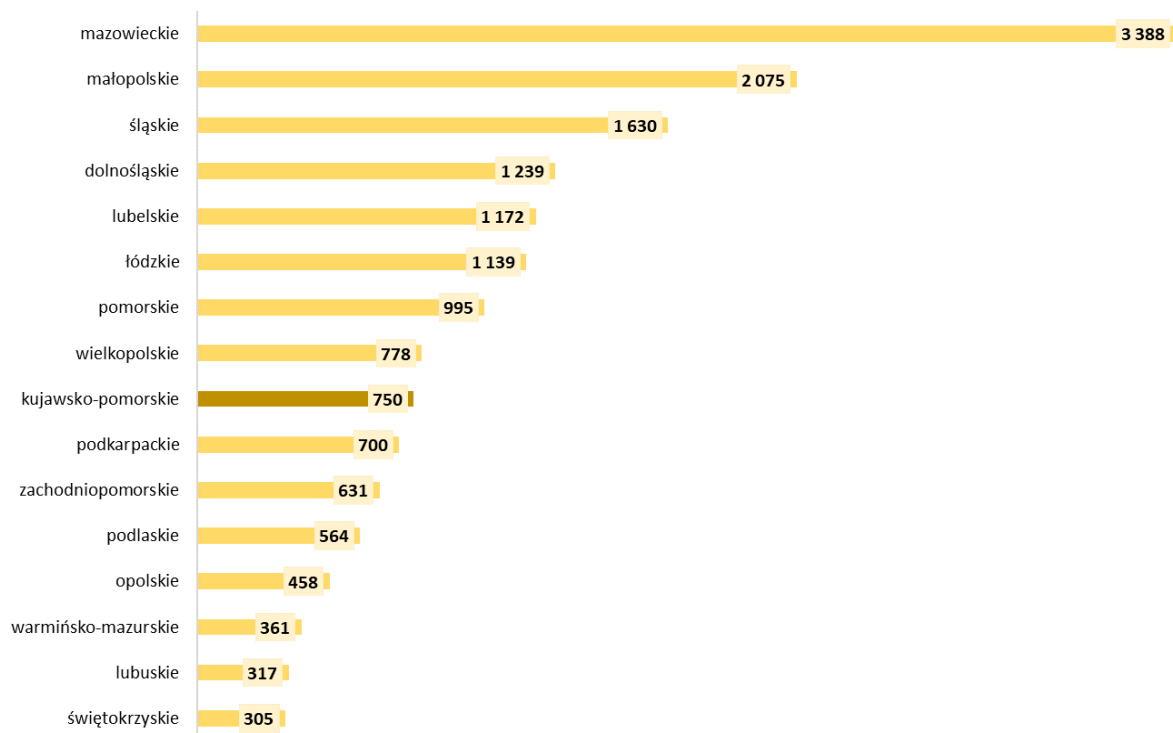
Wykres 13. Powody wyrejestrowań obywateli Ukrainy w okresie 24.02-30.11.2022 roku

Źródło: Jak wyżej.

W końcu listopada 2022 roku w PUP województwa kujawsko-pomorskiego zarejestrowanych pozostawało 750 obywateli Ukrainy⁷ (w Polsce 16,5 tys. bezrobotnych i poszukujących pracy). Było to 9. miejsce w kraju (4,5% ogółu zarejestrowanych w kraju). W ciągu miesiąca liczba ta zwiększyła się w województwie o 3 osoby, tj. o 0,4% (w Polsce spadek o 2,6%).

**Wykres 14. Zarejestrowani obywatele Ukrainy według województw.
Stan w dniu 30.11.2022 roku**

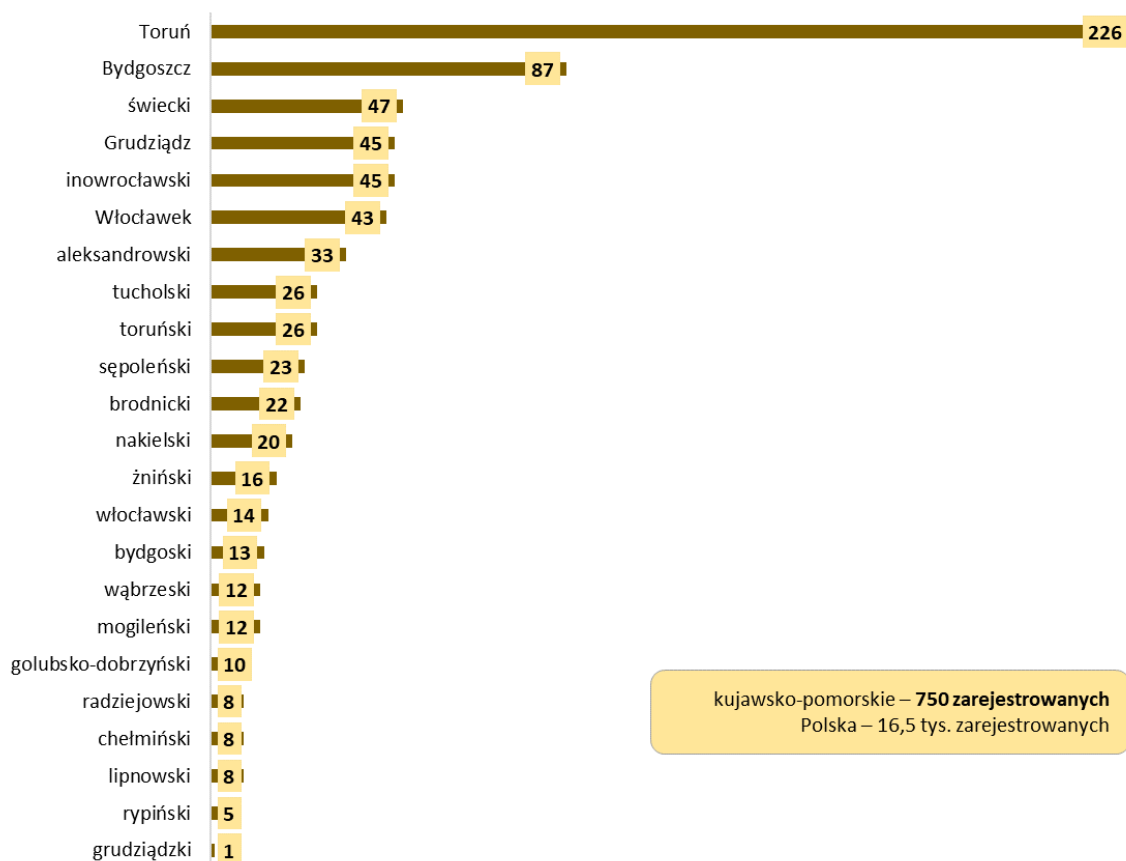

Źródło: Jak wyżej.

⁷ Liczba zarejestrowanych w końcu okresu dotyczy wszystkich obywateli Ukrainy oraz ich małżonków przebywających legalnie na terenie Polski niezależnie od daty przybycia do Polski.

Na terenie województwa najwięcej bezrobotnych i poszukujących pracy pozostawało w Toruniu, gdzie dokonano też największej liczby rejestracji.

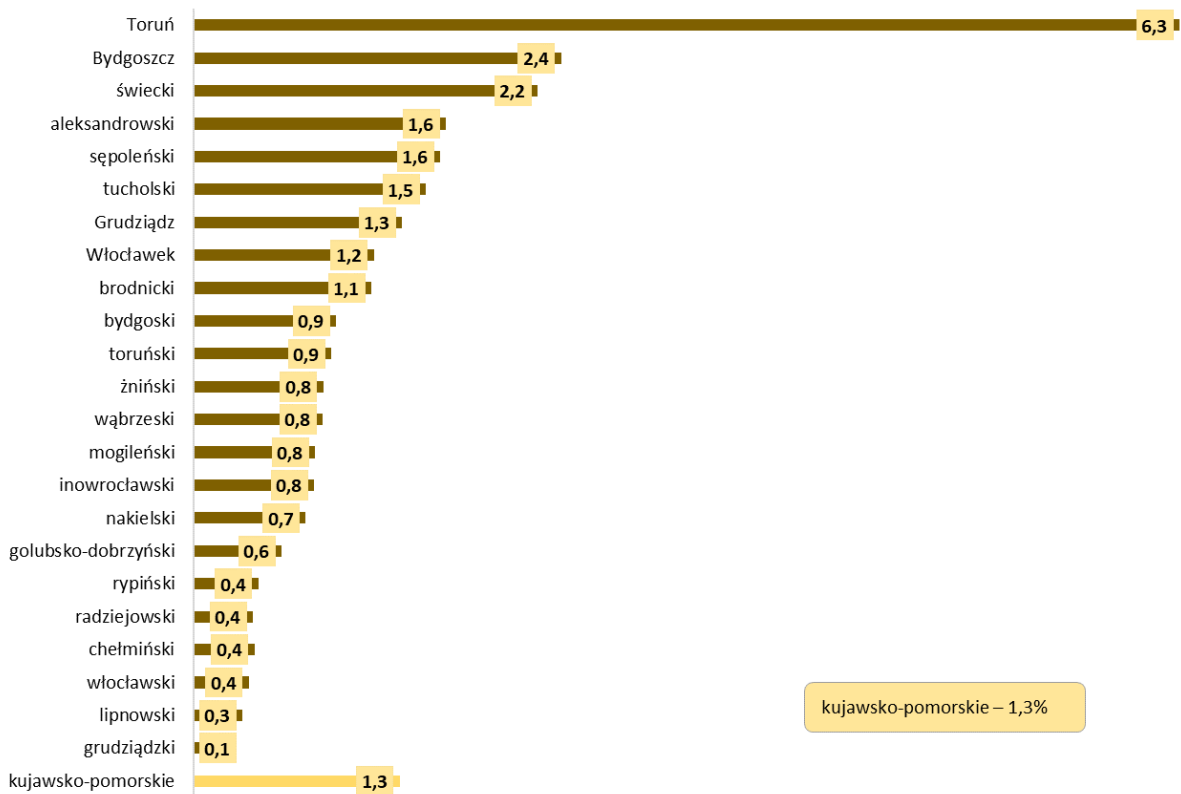
**Wykres 15. Zarejestrowani obywatele Ukrainy według powiatów.
Stan w dniu 30.11.2022 roku**

Źródło: Jak wyżej.

W końcu listopada 2022 roku obywatele Ukrainy stanowili 1,3% zarejestrowanych w PUP z terenu województwa (tak samo jak miesiąc wcześniej). W poszczególnych powiatach województwa udział ten wynosił 0,1% w powiecie grudziądzkim do 6,3% w Toruniu.

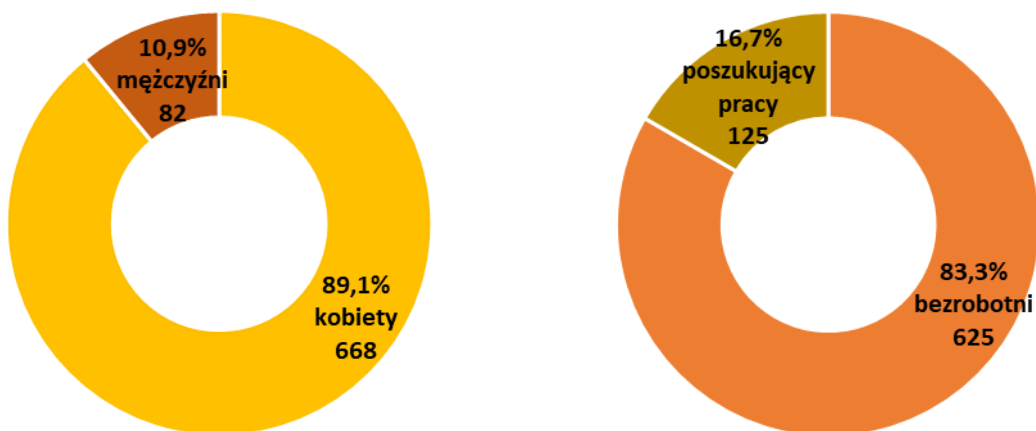
Wykres 16. Udział (w %) obywateli Ukrainy wśród zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy według powiatów. Stan w dniu 30.11.2022 roku

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 5.12.2022 roku oraz Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy.

W strukturze zarejestrowanych obywateli Ukrainy według stanu w końcu listopada 2022 roku bezrobotni stanowili 83,3%. W ewidencji PUP pozostawały głównie kobiety – 89,1% (miesiąc wcześniej – 89,7%).

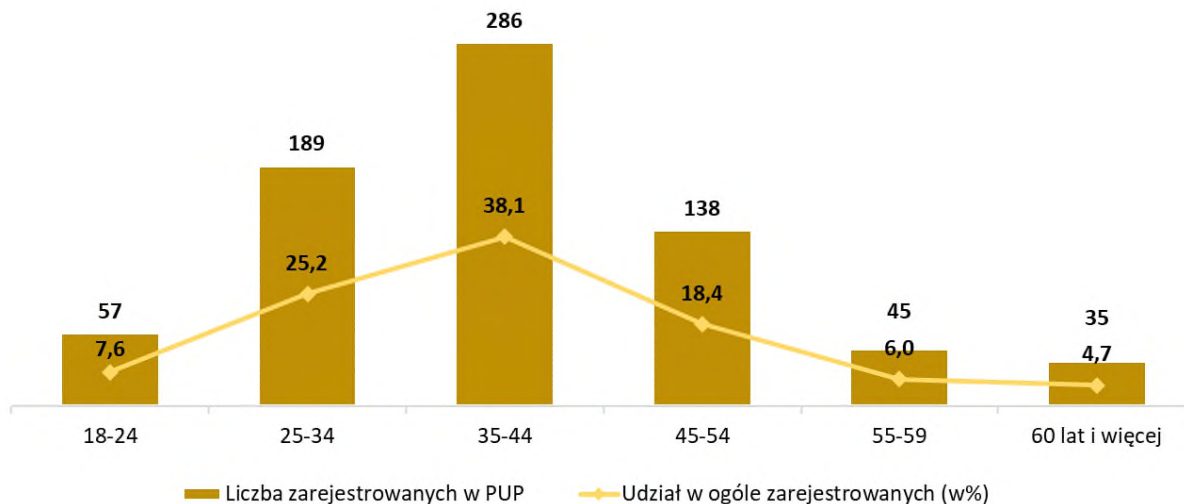
Wykres 17. Zarejestrowani w PUP w dniu 30.11.2022 roku według płci i statusu

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 5.12.2022 roku.

Blisko 2/3 bezrobotnych i poszukujących pracy obywateli Ukrainy to osoby w wieku 25-44 lata. Przy czym najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 35-44 lata (38,1%).

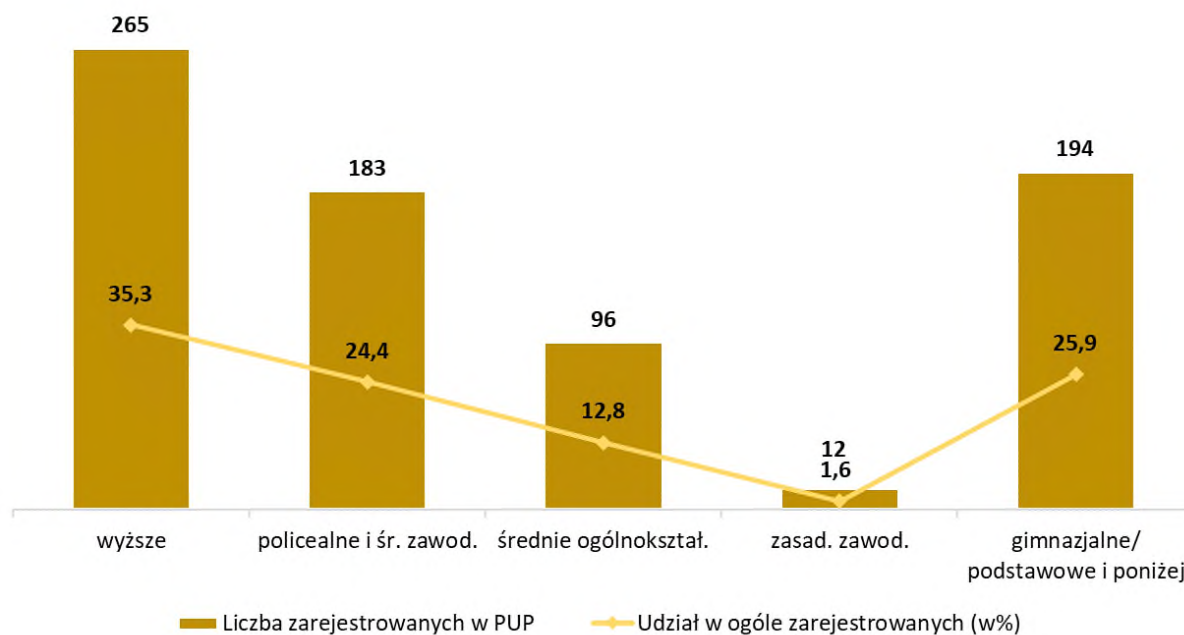
Wykres 18. Zarejestrowani w PUP w dniu 30.11.2022 roku według wieku

Źródło: Jak wyżej.

Struktura wykształcenia osób pozostających w ewidencji PUP była zróżnicowana. Bezrobotni i poszukujący pracy najczęściej mieli wykształcenie wyższe, policealne i średnie zawodowe lub gimnazjalne/podstawowe i poniżej.

Wykres 19. Zarejestrowani w PUP w dniu 30.11.2022 roku według wykształcenia

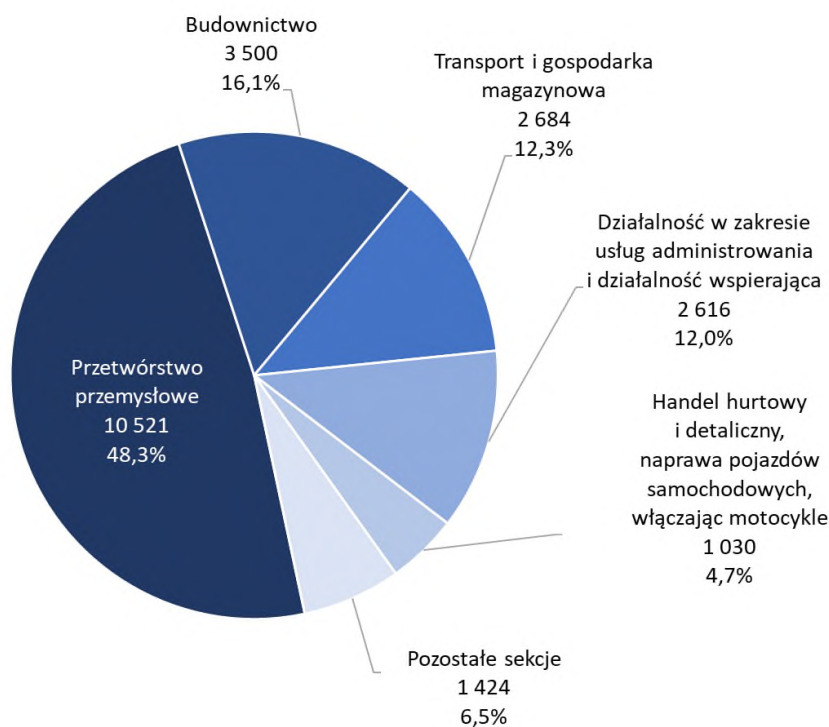
Źródło: Jak wyżej.

3. DOSTĘP DO RYNKU PRACY OBYWATELI UKRAINY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2022 ROKU

Na podstawie zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz.U. Nr 99, poz. 1001) Wojewoda Kujawsko-Pomorski od stycznia do końca listopada 2022 roku obywatelom Ukrainy wydał 4512 zezwoleń na pracę (83,7% mniej niż w podobnym okresie 2021 roku). Zezwolenia na pracę otrzymywali głównie mężczyźni – 69,8%. Zezwolenia na pracę dla obywateli Ukrainy w analizowanym okresie stanowiły 18,0% zezwoleń na pracę cudzoziemców (rok wcześniej – 70,6%).

W tym samym czasie PUP z terenu województwa wpisały do ewidencji 21 775 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy (63,5% oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcom). W porównaniu do analogicznego okresu 2021 roku liczba oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy zmniejszyła się o 61,7%. Na podstawie tej procedury częściej pracowali mężczyźni – 57,2%. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy pochodziły przede wszystkim od pracodawców z sekcji przetwórstwo przemysłowe – 48,3%. W mniejszym stopniu z sekcji: budownictwo (16,1%), transport i magazynowanie (12,3%) oraz działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (12,0%).

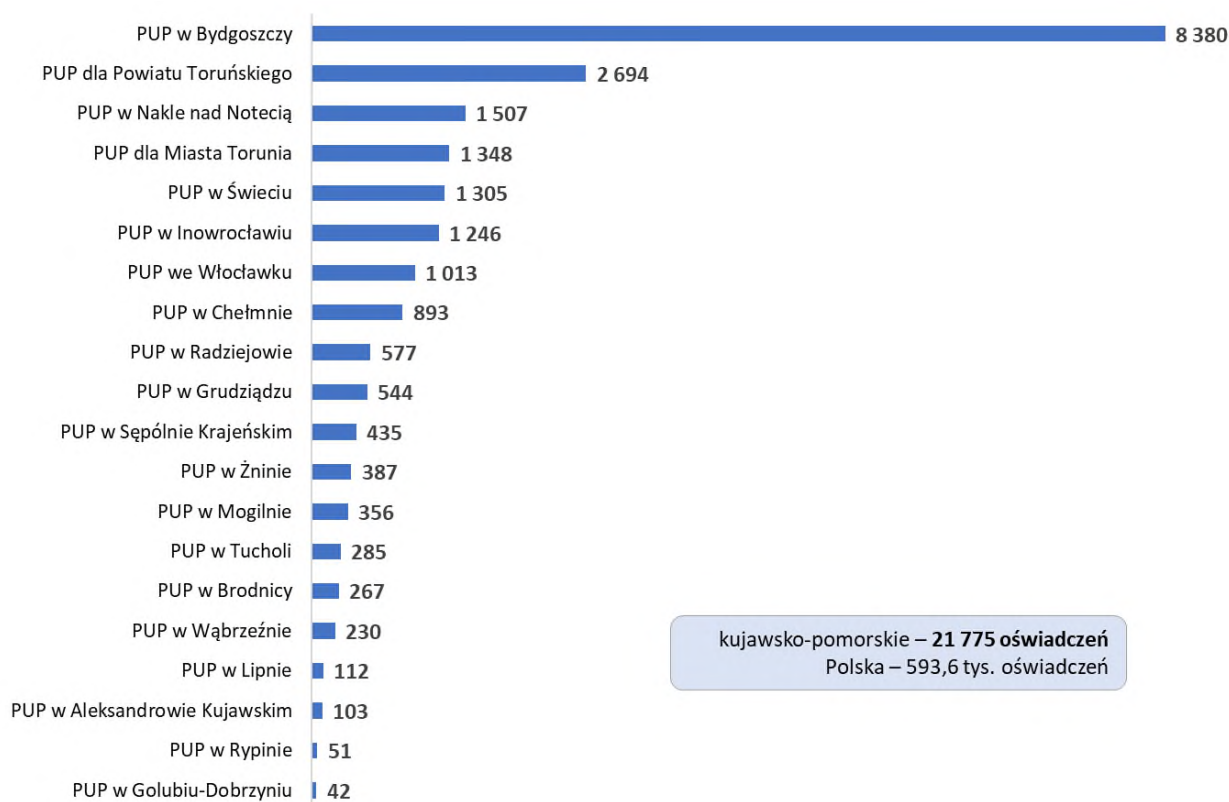
Wykres 20. Oświadczenia o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy w województwie kujawsko-pomorskim w okresie I-XI 2022 roku według sekcji PKD

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 07.12.2022 roku.

Oświadczenia o powierzeniu pracy dotyczyły najczęściej pracowników przy pracach prostych (42,0%), a także robotników przemysłowych (32,2%).

Wykres 21. Oświadczenia o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy w województwie kujawsko-pomorskim w okresie I-XI 2022 roku według PUP

Źródło: Jak wyżej.

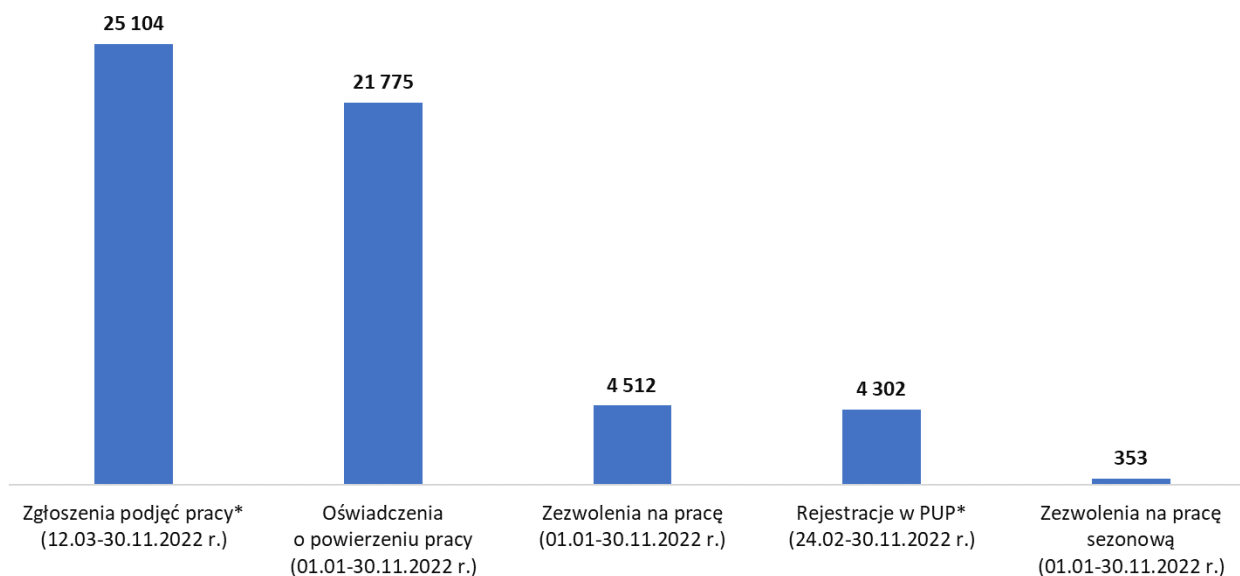
Od stycznia do końca listopada 2022 roku z wpisanych do ewidencji oświadczeń o powierzeniu pracy **16 212 oświadczeń dotyczyło pracy obywateli Ukrainy na terenie województwa (74,5%).**⁸ Pracodawcy jako miejsce pracy najczęściej wskazywali:

- Bydgoszcz – 6333 oświadczenia (39,1%),
- powiat bydgoski – 1440 oświadczeń (8,9%),
- Toruń – 1033 oświadczenia (6,4%),
- powiat inowrocławski – 971 oświadczeń (6,0%),
- powiat świecki – 954 oświadczenia (5,9%).

PUP z terenu województwa wydały też 353 zezwolenia na pracę sezonową dla obywateli Ukrainy (79,1% wszystkich zezwoleń na pracę sezonową). 3/4 podejmujących pracę sezonową stanowiły kobiety. Pracy w rolnictwie, leśnictwie, ogrodnictwie i rybactwie dotyczyło 350 zezwoleń (99,2%).

⁸ Oświadczenia zgłaszane przez pozostałych pracodawców z siedzibą w regionie dotyczyły pracy w innych województwach.

Wykres 22. Dostęp do rynku pracy obywateli Ukrainy w województwie kujawsko-pomorskim w okresie I-XI 2022 roku

* Rozwiązania wprowadzone na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 5, 7.12.2022 roku.

Do 2022 roku obywatele Ukrainy pracowali na terenie województwa przede wszystkim na podstawie oświadczeń o powierzeniu pracy. Wprowadzenie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa umożliwiło tej grupie podejmowanie pracy na podstawie zgłoszenia podjęcia pracy. Od dnia wprowadzenia ustawy, tj. 12 marca do 30 listopada 2022 roku pracodawcy zgłosili 25 104 podjęć pracy przez Ukraińców. Łącznie, niezależnie od formy, do końca listopada 2022 roku na terenie województwa pracę rozpoczęło 51 744 obywateli Ukrainy. Było to o 34 114 osób (39,7%) mniej niż w tym samym czasie 2021 roku. Może to być spowodowane wydłużeniem okresu obowiązywania dokumentów uprawniających do podjęcia zatrudnienia w związku z trwającym stanem zagrożenia epidemicznego oraz wydłużeniem okresu pracy na podstawie oświadczenia o powierzeniu pracy z 6 do 24 miesięcy.⁹

⁹ ustawa z dnia 31 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2021.2095 t.j.) oraz ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 91).